

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Наукове товариство здобувачів вищої освіти та молодих учених

МАТЕРІАЛИ

***XVI Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів вищої освіти та молодих
учених***

**«НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ»**

19 травня 2023 року

м. Рівне

ББК 72 НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
УДК 001+37+316.3 МОЛОДИХ: Матеріали XVI Міжнародної
Н-34 науково–практичної конференції здобувачів вищої освіти
і молодих науковців. Рівне: РВВ РДГУ. 2023. 159 с.

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – канд. іст. наук, проф.– *голова оргкомітету*;

Дейнега Олександр Вікторович – д-р екон. наук, проф. – *заступник голови оргкомітету*;

Сачук Роман Миколайович – д-р вет. наук, проф. – *заступник голови оргкомітету*;

Павелків Роман Володимирович – д-р психол. наук, проф.;

Петрівський Ярослав Борисович – д-р техн. наук, проф.;

Сойчук Руслана Леонідівна – д-р пед. наук, проф.;

Войтович Ігор Станіславович – д-р пед. наук, проф.;

Юхименко-Назарук Ірина Анатоліївна – д-р екон. наук, проф.;

Павелків Віталій Романович – д-р психол. наук, проф.;

Виткалов Сергій Володимирович – д-р культ., проф.;

Грицай Наталія Богданівна – д-р пед. наук, проф.;

Михальчук Роман Юрійович – канд. іст. наук, проф.;

Гамза Анна Володимирівна – канд. пед. наук, доц.;

Шамсутдинова Маріам-Софія Бахударівна – здобувач ступеня PhD спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки;

Мовчко Олег Петрович – здобувач вищої освіти IV курсу психолого-природничого факультету;

Задерейчук Оксана Олегівна – здобувач вищої освіти III курсу факультету математики та інформатики.

Важлива інформація: відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та дотримання норм академічної доброчесності несуть автори публікацій. Оргкомітет конференції залишає за собою право незначного редагування та скорочення поданих для публікації чи опублікування матеріалів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.).

2. Вербицький П.І., Достоевський П.П., Бісюк І.Ю., Євтушенко А.Ф., Ляшенко О.Т. Організація, управління та економіка ветеринарної справи. Довідник лікаря ветеринарної медицини / За ред. П.І.Вербицького, П.П. Достоевського. К.: Урожай, 2004. С. 3-36.

БІОІНДИКАЦІЙНА ОЦІНКА ЯКОСТІ ВОДИ ОЗЕРА БІЛЕ

Попадинець А. М., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія»
Сяська І. О., доктор педагогічних наук, професор кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

Рівненський державний гуманітарний університет

Моніторинг екологічного стану природних озер офіційно проводиться виключно за набором органолептичних та хімічних показників якості поверхневих вод. Науковці здебільшого оцінюють рекреаційний потенціал водойми, або ж вивчають структурні угруповання біоти, що мешкають у воді та заплаві озера [3; 4]. При цьому поза увагою лишаються підходи, які дозволяють виявити реакції водної екосистеми на рекреаційне навантаження, зокрема виявлення впливу біогенних речовин на екологічний стан озера Біле.

Більшість озер здатні акумулювати велику кількість органічної речовини. Внаслідок її трансформації до води надходять біогенні речовини, які можуть спричинювати евтрофікаційні процеси, які можуть мати як природне, так і антропогенне походження. Антропогенна евтрофікація передусім передбачає збільшення надходження у воду біогенних елементів і зростання біопродуктивності водних екосистем. Наслідком цього є збільшення швидкості накопичення біогенного осаду. В якості таких біогенних елементів, які контролюють евтрофікацію водойм, загальноприйнятими вважають такі речовини, як фосфор і азот, іноді ще вуглець [1; 3]. Джерела антропогенних речовин безпосередньо пов'язані з різними формами діяльності людини, такими як: промислове виробництво, сільськогосподарська діяльність, створення населених пунктів (включаючи всі форми урбанізації), та рекреаційна.

Евтрофікація сильно погіршує якість води, що призводить до збільшення каламутності, цвітіння ціанобактерій, втрати біорізноманіття, небезпеки для здоров'я, виснаження кисню, а також неприємного смаку та запаху [1]. Це, у свою чергу, створює соціально-економічні проблеми, такі як збільшення витрат на очищення води, труднощі з виконанням критеріїв для побічних продуктів дезінфекції та естетичних збитків.

Лойчик А. І. та Чижевська Л. Т. розглядаючи екологічний стан озера Біле Вараського району Рівненської області, наголошують про загрозу рекреаційної діяльності на посилення евтрофікаційних процесів [2]. Решта доступних нам наукових робіт, які вивчають сучасний стан оз. Біле також присвячені аналізу його рекреаційного значення або ж вивчають окремі угруповання чи природні комплекси території заплави озера. Однак, у літературі майже не зустрічається висвітлення результатів щодо безпосереднього вивчення вмісту біогенних речовин у воді озера та відстеження проявів евтрофікації у цьому унікальному природному водному об'єкті.

Цей факт доводить актуальність та важливість проведення біоіндикаційних досліджень трофічного стану озера Біле з метою відстеження тачасного життя заходів щодо попередження евтрофікації через надходження біогенних речовин, яке передбачає застосування таких методик: визначення якості води за видовим різноманіттям макрофітів з використанням інтегрального фітоіндикаційного методу, оцінку рівня сапробності за фітопланктоном методом Пантле-Букка в модифікації Сладечека.

За результатами проведеної біоіндикаційної оцінки загального ступеню забруднення води озера за видовим різноманіттям макрофітів у 2022 р. отримали показник 1,96, що відповідає дуже слабкому ступеню забруднення водойми та дозволяє віднести її до 1 класу якості на межі переходу до 2 класу. Визначення індексу сапробності за видовим і чисельним складом фітопланктону озера Біле виявляє перехідний стан поверхневих вод від олігосапробності до β-мезосапробності. Всього було виявлено 12 видів фітопланктонних організмів. Серед мезосапробіотів було виявлено 5 видів, з них 2 види за індикаторною значимістю були α-мезосапробіонтами та 3 види - β-мезосапробіонтами. Представниками олігосапробіотів виявились 6 видів. Присутність індикаторів мезосапробності свідчить про початкову реакцію гідроєкосистеми на вплив біогенних речовин, і очевидно є наслідком рекреаційної діяльності людини.

Зведений аналіз отриманих результатів досліджень свідчить про мінімальне навантаження біогенних речовин на поверхневі води озера Біле та одночасно перехідний стан озера від оліготрофності до β-мезотрофності за гідробіологічними маркерами.

Список використаних джерел:

1. Клименко М. О., Пилипенко Ю. В., Лянзберг О. В., Гроховська Ю. Р., Бедункова О. О. Гідроєкологія. Херсон: Гринь Д. С., 2015. 293 с.
2. Лойчик А. І., Чижевська Л. Т. Екологічні наслідки рекреаційного освоєння узбережних територій Білого озера Володимирецького району Рівненської області. Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали ІV Міжнар. наук.- практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 9–10 квітня 2020 р.) / за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. Луцьк, 2020. С. 98-100.
3. Романенко В. Д. Основи гідроєкології. Київ: Генеза, 2004. 664 с.
4. Чорна Г. А. Флора водойм і боліт Лісостепу України. Судинні рослини. Київ: Фітосоціоцентр, 2006. 184 с.

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

Касянчик А. В., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Демчук В. В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри природничих наук з методиками навчання

Активне впровадження в навчально – виховний процес дослідницько – пошукової діяльності дає значні можливості для творчого розвитку учнів та підняття освітнього рівня. Сучасна школа вимагає творчого підходу до викладання шкільного курсу біології, що створило б якісні передумови для підвищення зацікавленості учнів матеріалом. Урок біології не має права бути нудним, нецікавим. Вів покликаний будити живу думку, розум, почуття, спонукати до роздумів, творчості, викликати жагу до знань, стати провідником гуманістичних ідей, «екологічного способу мислення, здорового способу життя, формувати компетенції, яких потребує життя». Це той шкільний курс, у якому існують реальні можливості залучити учнів до дослідницької роботи, розвинути їх творчі здібності.

У сучасній педагогіці багато говориться про переорієнтацію освіти від передачі учням знань, умінь та навичок до формування компетентностей, здібностей, якостей. В сучасному світі ринкових відносин особливо важливо не тільки те, що людина багато знає, а те що вона вміє свої знання застосувати на практиці, готова і здатна це зробити. При цьому особливої цінності набувають уміння швидко і всебічно проаналізувати проблемну ситуацію, здатності знайти цікаве (нестандартне) рішення проблеми, взяти відповідальність за прийняття рішення.

Перед вчителями постає проблема навчити своїх учнів самостійній дослідницькій діяльності і створити при цьому середовище для розвитку творчої особистості.

Творча дослідницька діяльність, дозволяє повною мірою розкрити природні здібності учнів, допомагає знайти їм своє місце в житті, вчить ставити перед собою цілі й досягати їх. Дає можливість не лише поглибити знання конкретної галузі біологічної науки, а і набути конкретних вмінь та навичок вести спостереження, проводити експерименти, узагальнювати одержані дані; вона змінює світогляд учнів та самооцінку, має значний вплив на формування життєвих цінностей. У процесі організації дослідницької діяльності формується взаємна позитивна індукція творчого пошуку між учителем і учнями.

В навчанні біології на уроках і позаурочний час необхідно створювати атмосферу творчого пошуку, що допомагає школяреві якомога більш повно розкрити свої здібності. Для цього на уроках необхідно використовувати елементи розвиваючого навчання: проблемні ситуації, творчі завдання, застосовувати проектний метод, привертати школярів до самостійної науково-дослідної діяльності.

Поєднання декількох технологій, використаних вчителем на уроці, дозволяє зробити кожний урок захоплюючим і неповторним.

Організувати дослідну роботу в різних галузях біології вчителю нелегко. Тому складаються певні напрями досліджень. Ці напрями визначаються багатьма чинниками — перш за все, інтересами дітей, певною мірою, інтересами вчителя; можливостями школи. Головні напрями дослідної діяльності: широкомасштабні — дослідження місцевих екосистем; локальні — виявлення фізіологічних особливостей рослин та тварин, біоіндикація окремих вулиць; практичні — дослідження рослин шкільного подвір'я, визначення рівня здоров'я та захворюваності школярів тощо.

Результатом науково-дослідницької діяльності учнів 5 – 8 класів є виконання творчих проектів, участь у екологічних акціях. Діти навчаються проводити власне дослідження, робити висновки, оформляти результати. Публічно проводиться захист творчих робіт. Таким чином дитина долає першу сходинку у своїй дослідній діяльності.

У сьомих – дев'ятих класах особливу увагу приділяти формуванню таких компетенцій, як уміння самостійно проводити дослід, експерименти, працювати з джерелами інформації, брати участь у проектах. При вивченні теми «Стебло» у 7 класі учні самостійно проводять дослід, який демонструє рух води і мінеральних речовин по стеблу. Доцільно використовувати і біологічні експерименти. Наприклад, при вивченні теми уроку «Безумовні і умовні рефлекс» у 9 класі пропоную учням сформулювати умовні рефлекс у акваріумних риб.

При вивченні у 9 класі теми уроку «Харчування і здоров'я» учням пропонують створити проект «Харчові добавки у продуктах харчування та їх вплив на здоров'я людини.» на основі аналізу етикеток на різних продуктах харчування учні досліджують, які барвники, ароматизатори, консерванти, антиокислювачі, містяться у тих чи інших продуктах, та як постійне їх вживання може вплинути на здоров'я людини. У старшій школі звертати увагу на формування в учнів компетенцій самостійно експериментувати, моделювати біологічні процеси, проводити моніторинг явищ, здійснювати самостійний пошук та аналіз біологічної інформації, брати участь у створенні та реалізації дослідницьких проектів, писати науково – дослідницькі роботи. Наприклад, у 11 класі при вивченні теми «Популяція» пропоную учням презентувати власні дослідження популяцій ранньоквітучих рослин у різних мікрорайонах села: проаналізувати щільність популяцій, визначити причини зменшення кількості первоцвітів, запропонувати програму екологічних практичних дій, щодо збереження первоцвітів. При вивченні теми уроку «Колообіг та потік енергії в екосистемах» учні моделюють різні екосистеми (річку, акваріум, поле, ліс, луки) враховуючи правило екологічної піраміди. На підсумковому уроці з тема «Закономірності спадковості та мінливості» учні презентують проект «Генетика – це цікаво?» При виконанні якого, вдосконалюють вміння оперувати біологічними термінами; продовжують розвивати бажання працювати в групах, самостійно, з науковою літературою, формувати взаємоповагу, взаємовиручку, толерантність. Результатом такої роботи є наукове товариство «Юний дослідник», яке дає змогу учням оволодіти компетенціями наукової організації праці, роботи з науковою літературою, Інтернет – ресурсами і стати дійсними членами МАН, брати активну участь в олімпіадах, конкурсах учнівських науково-дослідницьких робіт, турнірах.

Формування в учнів навичок та умінь потребує цілого комплексу методів. Зокрема словесний метод, розповідь чи бесіда, формує в учнів знання. Використання натуральної чи образотворчої наочності, безпосередня демонстрація створює в дітей уявлення про те, яким чином виконувати дії та в якій послідовності, при якому положенні рук та інструмента. При самостійному повторенні завдань формуються в учнів відповідні практичні навички.

Важливо, при виконанні робочих задач, показувати школярам кращі роботи чи минулорічні результати праці учнів іншого класу. Це захоочує та зацікавлює дітей, формує в них самоконтроль та наполегливість.

У процесі навчання виникає міжособистісна взаємодія учнів між собою та з учителем. З огляду на це, оптимальною є форма навчання, коли учні у парах чи в групах, за допомогою вчителя працюють над вирішенням певного завдання. Учні мають можливість навчитися надавати психологічну допомогу і підтримку партнерам по групі, вдосконалювати свої комунікативні уміння та логічно обґрунтовувати свою позицію. На сьогодні різні методики навчання мають за мету забезпечити можливість для кожного учня досягати того рівня успіхів, який для нього є бажаним. Умовами, які це забезпечують, є насамперед, уважне відношення до праці кожного учня, обов'язкове та об'єктивне оцінювання всіх видів його діяльності, допомога під час виконання завдань [3, с.45].

Одним із основних положень для застосування змісту біологічної освіти в середній школі є практична спрямованість і прикладне значення біологічних знань та вмінь [1]. Компетентність – це здобута в процесі навчання інтегрована здатність, що складається з цінностей та умінь, що реалізуються на практиці, а предметна компетентність – це набутий учнями досвід у процесі навчання, специфічний для певного виду діяльності, пов'язаний із розумінням та застосуванням нових знань. Умовами, що формують предметну біологічну компетентність є внутрішні чинники, такі як вікові особливості школяра, його соціальний досвід і цінності, мотивація навчання та зовнішні, а саме: навчально-методичне забезпечення і матеріально-технічна база навчання біології [2]. У зв'язку з цим, для підвищення якості освіти учня, є ціленаправлений розвиток навичок та вмінь і можливість застосовувати їх практично. Підготовленість учня найкраще визначають уміння, що включають в себе розуміння зв'язків, умови способи їх виконання [4, с.34].

Одним із компонентів біологічної компетентності є діяльнісний складник, який зорієнтований на розвиток практичних та інтелектуальних навичок учнів під час виконання ними дослідів, лабораторних досліджень, практикумів та учнівських проектів [4, 54 с.]. При цьому використовуються різні методи наукового пізнання, такі як: порівняння і спостереження за біологічними об'єктами, прогнозування, біологічний експеримент та опис його результатів, моделювання процесів і явищ тощо. Важливим є поступовий перехід від зовнішньо заданих до самостійно сформульованих алгоритмів виконання певних видів діяльності, а також формування понятійного апарату учнів, від репродуктивного відтворення визначень до самостійного їх формулювання. Діяльнісний складник є важливим для застосування біологічних знань у майбутній професійній діяльності та повсякденному житті.

Отже, важливим аспектом навчання дітей у середній загальноосвітній школі є не лише засвоєння теоретичних знань, але й правильне їх застосування в природному оточенні та різних сферах людської діяльності. Учні повинні вміти спрямовувати одержані знання, вмінь та навички на вирішення життєво необхідних та виробничих проблем. Необхідно частіше залучати учнів до практичної діяльності, визначити оптимальне співвідношення між теоретичною і практичною частинами у змісті біологічної освіти, взявши до уваги досвід зарубіжних країн.

Список використаних джерел:

1. Величко Л. Компетентнісний і «зунівський» підходи в навчанні: порівняння ознак. Біологія і хімія в рідній школі. 2017. № 4. С. 2-5.
2. Матяш Н. Ю. Практична частина навчальної програми з біології: проблеми її виконання. Біологія і хімія в рідній школі. 2015. № 6. С. 38-41.
3. Матяш Н.Ю., Коршевнюк Т.В., Рибалко Л.М., Козленко О.Г. Навчання біології учнів основної школи: метод. посіб. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2019. 208 с.
4. Шаповал Л.В. Уміння та навички як складова предметних компетентностей учнів 6-х класів у курсі «Біологія». Молодий вчений. 2018. № 1 (53). С. 403-407.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЖИВАННЯ ОРНІТОФАУНИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УРБАНІЗОВАНИХ УМОВАХ

Матеуш А.В., здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Шевців М.В., кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії.
Рівненський державний гуманітарний університет

Анотація У роботі наведена інформація про виявлення нових птахів на території Рівненської області. У 2014-2017 рр. на Рівненщині зареєстровано 10 фактів альбінізму для шести видів птахів. Представлена орнітофауна в урбанізованому середовищі Рівненщини істотно доповнює дані про їх чисельність та поширення у регіоні.

Ключові слова

Рівненська область, птах, фауна, альбінізм, нові види, урбанізовані середовища.

Аналіз спеціальної літератури свідчить про те, що за останні два десятиліття спостерігаються випадки появи на території Рівненщини нових видів птахів [4]. Спостереження за орнітофауною показали, що у різних природних середовищах, зазвичай водних, зустрічаються види птахів зі зміненим забарвленням. Наводимо характеристику таких 11 видів, які виявлені у різних місцевостях упродовж 2018-2019 рр. [3].

Чоботар синьонігий *Recurvirostra avosetta*. 14.04.2019 р. спостерігали 2 особини на рибогосподарських ставках неподалік с. Коритне (рис. 1). Спостереження цього виду очікуване, оскільки для сусідніх областей уже відомі реєстрації [5], а для деяких, зокрема для Львівської обл., відомі й фактих гніздування [1, 3].

Пляска гірська *Mottacilla cinerea*. В околицях с. Пустоїване під залізничним мостом на кам'янистій ділянці р. Пляшівка 01.04.2018 р. спостерігали одну особину. Птах активно полював на комах у воді та біля неї.

Підкоришник короткопалий *Certhia brachydactyla*. 15.09.2018 р. на колицях с. Батьків зранку та після обіду

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. МОЛОДИЙ ПЕДАГОГ

Матюх О.С., Ціпан Т.С. ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШКІЛЬНОГО КРАЄЗНАВСТВА.....	3
Пишняк М.М., Стельмашук Ж.Г. ФОРМИ І МЕТОДИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	4
Дулєвич Д.Ю., Костолович М.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ВЕБ-СЕРВІСІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	5
Гурєєва В.С., Ціпан Т.С., ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	7
Колеснік А.О., Сяська І.О. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПЕРЕКОНАНЬ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ	8
Гомонець М.В., Стельмашук Ж.Г. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	9
Фелістович Т.М., Ціпан Т.С. ЦІННІСНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	10
Ничипорчук Г.П., Ціпан Т.С. ФОРМУВАННЯ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ	12
Тарасюк Н.А., Ціпан Т.С. ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ	13
Пономаренко В.Ю., Сяська І.О. ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНИХ РЕСУРСІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ	15
Ткачук Н.Г., Федорова Н.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З МОТОРНОЮ АЛАЛІЄЮ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ	16
Чеб М.П., Рудюк О.В. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	17
Марушка Я.М., Третяк О.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	18
Синіцька Н. В. МЕТОДИКА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ СТЕРЕОМЕТРИЧНИХ ЗАДАЧ НА ДОВЕДЕННЯ	20
Ваколюк А.М. ОСВІТНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	22
Кравчук М.Ю., Шалівська Ю.В. ОСНОВНІ ФОРМИ І МЕТОДИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	23
Рожко О.С., Стельмашук Ж.Г. ЗМІСТ І ФОРМИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	24
Маринич А.І., Баліка Л.М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	25
Гордусенко М.В., Стельмашук Ж.Г. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОДОЛАННЯ СТРЕСОВИХ СИТУАЦІЙ ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	26
Яремович М.А., Сойчук Р.Л., ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗФПО ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НУШ	27
Барчук М.П., Грищай Н.Б. МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ «БІОЛОГІЇ І ЕКОЛОГІЇ» В СТАРШІЙ ШКОЛІ	28
Ляниця Б.І. І., Руденко Н. М. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	30
Акімов В. Ю. Сойчук Р. Л. ІНФОРМАЦІЙНЕ НАСИЛЛЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	31
Єрис О.В., Галатюк Ю.М. ВИВЧЕННЯ ЗАКОНУ ОМА ДЛЯ ПОВНОГО КОЛА У ФОРМІ НАВЧАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	32
Зеленчук О.В., Галатюк Ю.М. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛАБОРАТОРНИХ	

РОБІТ З ФІЗИКИ НА ОСНОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ	34
Михаревич Є.В., Галатюк Ю.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У НАВЧАННІ ФІЗИКИ	36
Огієвич С.М., Галатюк Ю.М. МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	37
Деркач О.І., Синіцька Н. В. ВЕКТОРНИЙ МЕТОД РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ МАТЕМАТИКИ	39
Собко В.О., Синіцька Н. В. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ КООРДИНАТНО-ВЕКТОРНОГО МЕТОДУ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОМЕТРІЇ	40
Шимчук Б.Р., Велесик Т.А. ЗАСТОСУВАННЯ КРАЄЗНАВЧОГО ПІДХОДУ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ	41
Дмитрієвич В. В., Левчук І.Б. ВИТОКИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЛАГОДІЙНИХ ПРАВОСЛАВНИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ	43
Філімонов Д.В., Левчук І.Б. СОЦІАЛЬНИЙ ПЕДАГОГ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ШКІЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ 5 КЛАСУ	45
Романюк А.Л., Шадюк О.І. ЗНАЧЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРИ В ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОМУ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ	48
Кононець В.С., Шадюк О.І. СЕНСОРНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	49
Денищук С.О., Шадюк О.І. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІРШІВ ДЛЯ ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКА ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	50
Гомон О.С., Козлюк О.А. ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	52
Зань З.П., Козлюк О.А. ПАРТНЕРСТВО ЗДО І СІМ'Ї З ПИТАНЬ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	54
Покорська М.О., Маліновська Н.В. УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ДИТИНИ	55
Гуринчук А.В., Маліновська Н.В. МЕТОДИКА КОРЕКЦІЇ ФОНЕМАТИЧНОГО СЛУХУ ТА ФОРМУВАННЯ СПРИЙМАННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ	56
Колодій Т.М., Шадюк О.І. ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ДО СУЧАСНИХ УМОВ ЗДО	57
Кравчук А.Л., Шадюк О.І. ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ	59
Федорук І.Д., Маліновська Н.В. ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РІДНИМ МІСТОМ	61
Антонюк К.В., Маліновська Н.В. ЛГОПЕДИЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ.....	62
Ковальчук В.Л., Янцур Л. А. ДО ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ СТАРШИМИ ДОШКІЛЬНИКАМИ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ В ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	64
Ребік М.О., Янцур Л. А. ДО ПИТАННЯ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ ОБРАЗОТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	66

СЕКЦІЯ II. МОЛОДИЙ ПСИХОЛОГ

Чорноус Я.М., Кулакова Л.М. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОЯВУ ЕЙДЖИЗМУ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	68
--	----

СЕКЦІЯ ІІІ. МОЛОДИЙ ПРИРОДОДОСЛІДНИК

Зджанська Ю.А., Шевчук Т.М. ТОПОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ НАНОСТРУКТУРОВАНОСТІ НАПОВНЕНИХ ПОЛІМЕРІВ	69
Водько І.С., Сяська І.О. ВРАХУВАННЯ ВПЛИВУ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ АСИМЕТРІЇ МОЗКУ НА РОЗВИТОК НАВЧАЛЬНИХ І ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРІВ	70
Федорчук М.О., Кривцов В.В. ГІПЕРСПЕКТРАЛЬНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ПОЛІМЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ ..	71
Жигалок С.В., Береза М.В., Сачук Р.М., Рудь О.Г. СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ, ОСНОВ ЗДОРОВ'Я І ПРИРОДОЗНАВСТВА	72
Костів А.А., Радзиховський М.Л., Мельник В.В., Дишкант О.В. РОБОЧЕ МІСЦЕ ВЕТЕРИНАРНОГО ФАХІВЦЯ	73
Попадинець А.М., Сяська І.О. БІОІНДИКАЦІЙНА ОЦІНКА ЯКОСТІ ВОДИ ОЗЕРА БІЛЕ	74
Касянчик А.В., Демчук В.В. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	74
Матеуш А.В., Шевців М.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЖИВАННЯ ОРНІТОФАУНИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УРБАНІЗОВАНИХ УМОВАХ	76
Корнійчук Р.М., Мислінчук В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ФОТОМЕТРИЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЗІР РІЗНИХ КОЛЬОРОВИХ ГРУП	78
Коханевич І.М., Левшенюк В.Я. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ З ПРИРОДНИЧИХ НАУК НА ОСНОВІ МАТЕРІАЛІВ АСТРОНОМІЧНИХ БАЗ ДАНИХ	80
Урбан Г.Ю., Мислінчук В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ОРБІТАЛЬНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ТА ОЦІНКА ВІДСТАНІ ДО ПУЛЬСАРУ PSR J0742-2822	81
Усик М.С., Мислінчук В.О. ОЦІНКА ВСЕСВІТУ З АНАЛІЗУ СПЕКТРУ ВИПРОМІНЮВАННЯ НАДНОВОЇ SN-2022 PRR	83
Чабан А.А., Мислінчук В.О. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ З ФІЗИКИ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ	85
Джус С.Л., Сачук Р.М., Якута О.О. МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ СУБСТАНЦІЙ КАЛЬЦІЮ ГЛЮКОНАТУ ТА БОРНОЇ КИСЛОТИ	86
Руснак І.М., Лико Д.В., Костишин Л.Є. ВИЗНАЧЕННЯ ПОДРАЗНЮВАЛЬНОЇ ДІЇ ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ БТФ ПЛЮС НА КРОЛЯХ.....	88
Гаюк Д.А., Сачук Р.М., Кацараба О.А. ВИЗНАЧЕННЯ ГОСТРОЇ ТОКСИЧНОСТІ НЕСТЕРОЇДНОГО ПРЕПАРАТУ ЦЕЛЕКСИБ НА БІЛИХ МИШАХ І ЩУРАХ.....	89
Жирун О.А., Сачук Р.М., Пепко В.О. ОСОБЛИВОСТІ ШТУЧНОГО РОЗВЕДЕННЯ ФАЗАНІВ.....	90
Галка І.В., Костолович М.І., Сачук Р.М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АПІТУРИЗМУ В РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	92
Казека О.В., Сачук Р.М., Стравський Я.С. ТОКСИКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ РЕГІДРАТАЦІЙНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ.....	93
Крижик Н.Б., Сачук Р.М., Сачук Р.М., Пепко В.О. ОСОБЛИВОСТІ УТРИМАННЯ ТА ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКУ ФАЗАНІВ.....	94
Ляковець Г.С., Сачук Р.М., Калиновська Л.Г. ЕКОТОКСИКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ІНСЕКТИЦИДУ НОВОГО МЕХАНІЗМУ ДІЇ	95
Маркарян В.В., Велесик Т.А., Маркарян Н.А. НАЙПОШИРЕНІШІ БУР'ЯНИ В КУЛЬТУРНИХ РОСЛИНАХ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ	97
Найко Д.О., Сачук Р.М., Пономарьова С.А. ТОКСИКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ НЕСТЕРОЇДНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ.....	98

СЕКЦІЯ ІV. МОЛОДИЙ ІТ-СПЕЦІАЛІСТ

Саєць П.М., Шинкарчук Н. В. ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДДАЛЕНИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ ЗАСОБАМИ VDI ...99	
Марчук С.В., Петренко С.В. ЦИФРОВИЙ РЕПОЗИТОРІЙ В НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ101	101
Микитенко О.О., Борак К.В. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНИТОРУ СТАНУ КОМП'ЮТЕРА...103	
Діда Г.А., Бордюк М.А. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИЙ АНАЛІЗ УЛЬТРАЗВУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ104	104
Зінчук Я.С., Ляшук Т.Г. ОГЛЯД ТА РОЗРОБКА РОЗУМНОГО ГОДИННИКА З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЇ ARDUINO104	104
Джус М.В., Шинкарчук Н.В. ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯТОРА CISCO PACKET TRACER ДЛЯ РОЗРОБКИ ІОТ РІШЕНЬ105	105
Шинкарчук Н. В. ТРЕНДИ ЗАСТОСУВАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ В ПОТОЧНОМУ РОЦІ108	108
Баньковський О.О. Антонюк М.С. РОЗВИТОК ІНФОРМАТИКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ107	107
Леміч М.І., Кирик Т.А. РОЗРОБКА СЕРВЕРНОЇ ЧАСТИНИ ДОДАТКУ З ВИКОРИСТАННЯМ NEST.JS НА ПРИКЛАДІ ОНЛАЙН-АУКЦІОНУ109	109
Хевзюк В.М., Кирик Т.А. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА «ЕЛЕКТРОННИЙ ЖУРНАЛ»110	110
Ушаков М.А.Вороницька В.М. ВЕБЗАСТОСУНОК «САЙТ ФАКУЛЬТЕТУ МАТЕМАТИКИ ТА ІНФОРМАТИКИ РДГУ111	111
Дехтерук О.А., Вороницька В.М. РОЗРОБКА ВЕБСАЙТУ КАФЕДРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МОДЕЛЮВАННЯ РДГУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО МОДЕРНІЗАЦІЇ113	113
Веремейчик С.В. ВИВЧЕННЯ WEB-ДИЗАЙНУ В КУЛЬТУРОЛОГІЇ115	115
Кальницький Д.М., Кривонос О.М. ЯКІ Є ОСНОВНІ АЛГОРИТМИ ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ГЕОМЕТРІЇ116	116
Сало В.В., Ляшук Т.Г. ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРА У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ З ФІЗИКИ 117	117

СЕКЦІЯ V. МОЛОДИЙ ІСТОРИК

Романюк Г.М., Давидюк Р.П. «РІДНІ ХАТИ» ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ВОЛИНСЬКОГО ВОЄВОДСТВА118	118
Рушак В.Ю., Гуменюк О.В. ПРОЦЕС ПОЯВИ ТА РОЗВИТКУ ПЕРШИХ ДЕРЖАВНИЦЬКИХ ІДЕЙ ТА КОНЦЕПЦІЙ В. ЛИПІНСЬКОГО120	120
Онисковець А.О., Михальчук Р.Ю. РЕФОРМАЦІЯ В ІСТОРІЇ НІМЕЧЧИНИ122	122
Пухальська Н.В., Михальчук Р.Ю. СУЧАСНІ ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ В АРХЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ124	124
Турченко М.М., Михальчук Р.Ю. ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ГЕНОЦИДУ ВІРМЕН126	126
Чижук С.Я., Михальчук Р.Ю. ДОКТРИНА НІКСОНА В ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ США 1970-Х РР... 128	128
Крижанська О.В., Михальчук Р.Ю. СТАТУТ І СТРУКТУРА ЛІГИ НАЦІЙ130	130
Михалик С.В., Михальчук Р.Ю. РЕЛІГІЙНО-ФІЛОСОФСЬКЕ ТА ЕТИКО-МОРАЛЬНЕ ВЧЕННЯ КОНФУЦІЯ131	131
Харчук В.С., Гуменюк О.В. СКІФСЬКІ ЦАРСЬКІ КУРГАНИ: ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ132	132
Мефанік Т.С., Плюта Н. В. ГЕНОЦИД ВІРМЕНІВ В 1915-1923 РОКАХ134	134
Плюта В.А., Плюта Н. В. АКВААЕРОБІКА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ135	135
Рижий А.А., Півоварчук В.М. ЖІНКИ ТРЕТЬОГО РАЙХУ ПІД ПРИЗМОЮ ПОВСЯКДЕННОСТІ137	137
Петровець М.А., Ворон О.П. КОРОЛЕВИ ДИНАСТІЇ ТЮДОР В ІСТОРІЇ АНГЛІЇ138	138
Буржинська Н.А., Ворон О.П. ДОЗВІЛЛЯ ЗНАТНИХ ОСІБ У ЕПОХУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ139	139

Школярчук М.О., Плюта Н. В. БАБИНІ ЯРИ УКРАЇНИ – МІСЦЯ МАСОВОГО ВБИВСТВА ЄВРЕЇВ	.140
Портюх М.Л., Ворон О.П. ПОСИЛЕННЯ АБСОЛЮТИЗМУ У ФРАНЦІЇ ЗА ПРАВЛІННЯ ЛЮДОВІКА XIV141
Дудай В.Ю., Мартинчук І.І. ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЯПОНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВІДНОСИН В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.142
Мартинчук Ю. П., Малежик Д. І. НЕЙТРАЛІТЕТ ШВЕЙЦАРІЇ ТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА 144
Федюшко В. О., Мартинчук І.І. ЗАРОДЖЕННЯ СУФРАЖИЗМУ В АНГЛІЇ ТА БОРОТЬБА ЗА ВИБОРЧЕ ПРАВО ЖІНОК146
Чижевський О.О., Мартинчук І.І. РОЛЬ «МАЛИХ» НІЮРНБЕРЗЬКИХ ПРОЦЕСІВ 1946-1949 РР. ТА ФРАНКФУРТСЬКОГО ПРОЦЕСУ 1963-1965 РР. В ПОКАРАННІ НАЦИСТСЬКИХ ЗЛОЧИНЦІВ	... 148
Шушко М. О., Мартинчук І. І. КВЕБЕКСЬКА «ЖОВТНЕВА КРИЗА» 1970 Р.149
Рач М.В., Северова О.В. ОСОБЛИВОСТІ ЖІНОЧОГО ФАВОРИТИЗМУ У ФРАНЦІЇ150

СЕКЦІЯ VI. МОЛОДИЙ ЕКОНОМІСТ

Мельник В.В., Заглинська Л.В. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ УКРАЇНИ152
--	----------

СЕКЦІЯ VII. МОЛОДИЙ МИСТЕЦТВОЗНАВЕЦЬ

Бондаренко М. І., Тюска В.Б. ОРГАНІЗАЦІЯ EVENT-ЗАХОДІВ У ТЕТЕРІВСЬКОМУ БУДИНКУ КУЛЬТУРИ: СУЧАСНИЙ ДОСВІД153
--	----------